

Monumentnummer*: 514180

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 22 mei 2001
Kadaster deel/nr: 12040/35

*Monumentnaam***

Rijksmunt

*Woonplaats**

Utrecht

*Gemeente**

Utrecht

*Provincie**

Utrecht

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Leidseweg	90		3531 BG	Utrecht		
Leidseweg	90	C	3531 BG	Utrecht		
Leidseweg	90	B	3531 BG	Utrecht		
Leidseweg	90	A	3531 BG	Utrecht		

*Kadastrale gemeente**

Catharijne

*Sectie**

D

*Kad. object**

Catharijne

D

Appartement

Grondperceel

5282

3644

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

MUNTGEBOUW ("Rijksmunt"), tussen 1903 en 1911 gebouwd, in Neoclassicistische stijl naar ontwerp van rijksbouwmeester (voor Landsgebouwen Eerste District) C.H. Peters (1847-1932). Het gebouw is gelegen aan de kruising van Merwedekanaal en Leidscherijn. Het uit meerdere bouwmassa's bestaande gebouw bevat een in hoofdvorm rechthoekige plattegrond waarin opgenomen een binnenplaats. Het gebouw wordt aan drie zijden omgeven door straten en is gelegen in de hoek waar het Merwedekanaal en de Leidsche Rijn elkaar ontmoeten. Het gebouw wordt van de straat gescheiden door een ijzeren hekwerk op laag gemetseld muurtje. De tuin langs de Leidseweg en Muntkade en het bijbehorende ijzeren hek maken deel uit van het ontwerp. Evenwijdig aan de achtergevel (Steijnstraat) liggen, grenzend aan een omsloten achter terrein, de van bescherming uitgesloten bijgebouwen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving

Het hoofdgebouw is met de voorgevel gesitueerd aan de Leidseweg en Muntkade, resp. evenwijdig aan de Leidse Rijn en het Merwedekanaal en wordt aldaar gemarkeerd door een hoektorentje. Links grenst de, in bouwmassa en positionering van het hoofdgebouw afwijkende voormalige directeurswoning aan. Ook aan de rechterzijde van het gebouw (Muntkade) bevindt zich een lagere annex (dienstwoning).

Het hoofdgebouw, evenals de directeurswoning, is opgetrokken in baksteen, zandsteen en hardsteen, uitgevoerd in twee bouwlagen boven een souterrain. Beide bouwmassa's worden gedekt door een samenstel van met pannen belegd schilddak, voorzien van diverse hoogopgetrokken schoorstenen met kapje. De voorvleugel aan de Leidseweg bevat kantoren, bibliotheek en publiekruimten. De dertien traveeën brede voorgevel wordt in kolossale orde geleed door zandstenen pilasters over beide bouwlagen, met een middenrisaliet van drie traveeën onder driehoekig fronton met het opschrift "s RIJKS MUNT" in het fries. Enkele- en gekoppelde kruisvensters met hardstenen stijlen, lateien en onderdorpels voor beide bouwlagen. Drie natuurstenen ingangspartijen onder rondboog met drielicht, rijk uitgevoerd in renaissance-motieven. Zandstenen getande cordonlijst tussen de bouwlagen, kroonlijst deels in zandsteen, deels in verblendsteen onder een door klossen ondersteunde geprofileerde daklijst. Op het voorschild twee grote dakkapellen met voluutvormige wangstukken onder driehoekige frontons en vier bescheidener van omvang. De voorgevel van de voormalige directeurswoning bestaat uit twee bouwlagen onder afgeplat schilddak, vormgeving gelijksoortig aan die van het hoofdgebouw. De rechtergevel aan de Muntkade sluit met een rond, lichtuitgebouwd gevelvlak tussenlid met hoektoren aan op deze voorgevel. In de extra verdieping van de toren nemen de pilasters de vorm van voluten aan, het koepelvormig dak wordt bekroond door een bol en een smeedijzeren windvaan. De rechtergevel bevat vijf traveeën van twee bouwlagen met een middenrisaliet, waarin een dubbele entree met zandstenen renaissance-omlijsting. Ook hier dakkapellen met voluutvormige wangen en driehoekige frontons. De dienstwoning als annex bestaat uit één bouwlaag, heeft een sobere gevel met pilasters, kapitelen en friezen in verblendsteen en cordonlijsten, lateien en onderdorpels in hardsteen. Ook hier dakkapellen met voluutvormige wangen en driehoekige frontons. De werkplaatsen op de binnenplaats van het hoofdgebouw hebben sheddaken. Interieur met oorspronkelijke, rijk uitgevoerde afwerking, met onder meer aan de straatzijde de bibliotheek met oorspronkelijke geschakelde boekenkasten en spiegel in een pilasterstelling onder een kroonlijst met balustrade. Hierboven schilderijen betreffende het muntmakersbedrijf en een rijk gedecoreerd plafond. De muntmeesterskamer in de hoektoren heeft een beschilderd houten plafond en een schouwpartij met schilderijen betreffende het muntproces.

Waardering

MUNTGEBOUW "Rijksmunt", van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde vanwege zijn bestemming welke is verbonden met de geschiedenis van het muntwezen. Vanwege de architectuurhistorische waarde als goed en gaaf voorbeeld van een muntgebouw opgetrokken Neoclassicistische stijl en tevens van belang vanwege het oeuvre van rijksbouwmeester C.H. Peters. Tevens vanwege de stedenbouwkundige waarde vanwege de markante ligging aan de kruising van waterwegen en het sluizencomplex. De bijbehorende tuin en het ijzeren hek op een laag muurtje langs de Leidseweg en Muntkade zijn van algemeen belang vanwege de ensemble - en de situationele waarde als onderdelen van het ontwerp en vanwege de visuele en functionele afstand tot de openbare weg.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Handel en kantoor

Functie

Muntgebouw